

**Програма підвищення кваліфікації з теми
«Формування методичної компетентності педагога: спортивно-ігрова діяльність,
навчання дітей гри в шашки»**

Інформація про розробників:

Освітню програму підвищення кваліфікації педагогічних кадрів розроблено *Романюк Оксаною Валеріївною*, консультантом Комунальної установи Білоцерківської міської ради «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Київської області.

Пояснювальна записка

Дошкільна освіта має гнучко реагувати на сучасні соціокультурні запити, збагачувати знання дитини необхідною якісною інформацією, допомагати їй реалізувати свій природний потенціал, орієнтуватися на національні й загальнолюдські цінності. Базовий компонент дошкільної освіти передбачає засвоєння її змісту як завершеного етапу, розрахованого на весь період дошкільного дитинства, сформованість мінімально достатнього і необхідного рівня освітніх компетенцій дитини перших 6 (7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток, психологічну готовність до навчання у школі. Життєво компетентний дошкільник поводить себе самостійно й конструктивно у різних соціальних і життєвих ситуаціях.

Нині в епоху корінних змін у суспільстві, глобальної його інформатизації незмінний вплив на розвиток мислення дітей дошкільного віку чинить ігрова діяльність. Дошкільник має бути готовим до неочікуваних ситуацій, діяти мобільно відповідно до нових вимог сьогодення. Саме гра виступає провідником у доросле життя, де дитина вчиться, розвивається, зростає.

Настільні ігри, однією з яких є шашки, – доволі потужний інструмент повноцінного розвитку інтелекту дитини в ігровій формі. Гра в шашки розвиває логічне мислення, кмітливість, просторову уяву, здатність діяти подумки; формує вміння мислити абстрактно; виховує посидючість.

Навчання дошкільнят гри у шашки є доволі актуальним на сьогодні. Раннє навчання дітей дошкільного віку гри у шашки допомагає забезпечити більш комфортне входження дитини в навчальний процес початкової школи, впливає як на процес навчання, так і на розвиток особистості дитини загалом, а також на підвищення продуктивності її мислення.

Шашки – чудовий привід для спілкування, що сприяє зміцненню дружних взаємин між дітьми та знаходження взаємопорозуміння одне з одним. Шашкова творчість навчить дітей думати, використовувати свою кмітливість і в інших сферах людської діяльності. Крім того, гра у шашки є прекрасною розвагою, яка дозволяє зняти стресові навантаження та з користю провести вільний час. Таким чином, мирна шашкова гра – це боротьба, змагання у логічності мислення, витримці, самостійності, комунікативності. Все це досягається не тільки здібностями, а й здебільшого цілеспрямованою підготовкою.

Правила гри в шашки прості й загальнодоступні. Тому в деяких людей про цю гру існує помилкова думка, як про дуже легку і просту. Насправді ж навчитися добре грати в шашки – справа далеко не легка і не проста, оскільки містить у собі чимало труднощів, тонкощів і глибини.

Головним завданням педагога є навчити вихованців мислити самостійно та робити правильні висновки у швидкоплинних ситуаціях.

Мета програми:

- зацікавити педагогів щодо використання в освітньому процесі спортивно-інтелектуальної гри в шашки;
- удосконалити навички шашкової компетентності педагогів;
- формувати бажання використовувати навчання шашкової гри в освітньому процесі та у повсякденному житті дитини;
- використовувати форми роботи щодо залучення батьків до спільної діяльності у навчанні та використанні в родинному колі знань, умінь, навиків шашкової гри.

Завдання програми:

- зацікавити педагогів до впровадження навчання дітей шашковій грі в закладі дошкільної освіти;
- розширити знання педагогів щодо реалізації варіативного складника Базового компоненту дошкільної освіти - «Особистість дитини. Спортивні ігри (шахи, футбол, баскетбол)», а саме шашкової компетентності;
- розвинути професійне самовдосконалення педагогічних працівників.

Навчальні заняття за програмою підвищення кваліфікації проходять за дистанційною формою навчання. Навчально-методичне забезпечення програми складається з: проведення попереднього опитування (гугл-анкета), лекційних матеріалів (відео-лекції, онлайн-вправи, відеоматеріали, презентації), самостійної роботи за темами, обмін досвідом серед слухачів, зустріч з чемпіонкою України з шашок Надією Чижевською.

Обсяг програми: 30 годин.

Модуль 1.**Реалізація варіативного складника Базового компоненту дошкільної освіти (Освітнього напрямку «Особистість дитини. Спортивні ігри (шахи, футбол, баскетбол)»)**

Зміст модуля	Час	Освітній продукт
Тема 1. Реалізація варіативного складника Базового компоненту дошкільної освіти. Презентація парціальної програми для дітей середнього та старшого дошкільного віку та методичних рекомендацій «Цікаві шашки», як засіб формування шашкової компетентності дітей дошкільного віку	3 год.	Слухач знає поняття шашкова компетентність дітей середнього та старшого дошкільного віку, основні напрямки роботи за парціальною програмою «Цікаві шашки»; вміє застосовувати її у освітній діяльності з дошкільниками; обирає ефективні форми і методи роботи формування шашкової компетентності дітей дошкільного віку
Тема 2. Залучення батьків до освітнього процесу щодо навчання дітей дошкільного віку до навчання гри в шашки. Форми роботи з батьками	2 год.	Слухач ознайомлений з формами роботи з батьками та вміє використовувати шляхом залучення до спільного вивчення з дітьми шашкової грамоти
УСЬОГО	5 год.	

Модуль 2.**Формування шашкової компетентності педагогічних працівників**

Зміст модуля	Час	Освітній продукт
Тема 1. Ознайомлення з будовою шашкової дошки, шашковими поняттями та правилами гри	1 год.	Слухач знає розміщення шашок на дошці, ходи шашок та правила гри в шашки, ознайомлений з шашковими поняттями та вміє їх застосовувати
Тема 2. Ознайомлення з «адресою» шашок, вміння записувати ходи	2 год.	Слухач знає латинський алфавіт для шашкової гри, вміє визначити розташування на шашковій дошці та прочитати її «адресу»
Тема 3. Ознайомлення з правилами бою шашок, шашковою комбінацією, «дамкою» та вмінням розв'язувати шашкові задачі	3 год.	Слухач знає правила бою, правила ходу «дамки», вміє складати та розв'язувати шашкову комбінацію
УСЬОГО	6 год.	

Модуль 3.**Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з шашкової компетентності дітей дошкільного віку**

Зміст модуля	Час	Освітній продукт
Тема 1. Організація занять з логіко-математичної компетенції з включенням шашкової гри	1 год.	Слухач знає освітні завдання програми «Цікаві шашки», що дає змогу використовувати їх під час організованого заняття з дітьми
Тема 2. Організація гурткових занять	2 год.	Слухач знає особливості організації гурткових занять ⁴ враховує принципи, форми та засоби навчання зазначені програмою «Цікаві шашки»
Тема 3. Організація проведення турнірів, дозвіль з дітьми (дорослими)	2 год.	Слухач знає правила ведення та заповнення протоколів, основні правила гри та правила суддівства
УСЬОГО	5 год.	

**Модуль 4.
Підсумковий**

Зміст модуля	Час	Освітній продукт
Онлайн-зустріч з чемпіонкою України Надією Чижевською	1 год.	Слухач має можливість задати питання, отримати пораду
Обмін думками серед слухачів	1 год.	Слухачі мають можливість презентувати свій досвід та обмінятися досвідом серед колег
Онлайн-тестування	2 год.	
УСЬОГО	4 год.	

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розробка дидактичних ігор щодо закріплення знань з шашкової гри (2-3 гри)	2 год.
2.	Розробка інтегрованого заняття щодо вивчення шашкових понять (1 заняття з логіко-математичної компетентності з урахуванням шашкових понять)	2 год.
3.	Розв'язання простих комбінацій (5 завдань)	2 год.
4.	Розв'язання складних комбінацій (5 завдань)	2 год.
5.	Розроблення та заповнення документів щодо організації та проведення турнірів	2 год.
УСЬОГО		10 год.